

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Gospodăria Țărănească „Scutelnic Ivan”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească ”Ivan Scutelnic” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Agrimatco-Service” privind încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020 prin care s-a respins apelul declarat de Gospodăria Țărănească „Scutelnic Ivan” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2019,

c o n s t a ț ă :

La 04 septembrie 2017, G.Ț. „Ivan Scutelnic” s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Agrimatco - Service” privind încasarea prejudiciului material.

În motivare, a indicat că la 17 martie 2011 între S.R.L. „Agrimatco - Service” și G.Ț. „Ivan Scutelnic” a fost încheiat un contract de vânzare - cumpărare a diverse mărfuri.

Potrivit condițiilor contractuale S.R.L. ”Agrimatco - Service” s-a obligat să livreze marfă specificată în anexe, iar G.Ț. „Ivan Scutelnic” s-a obligat să achite integral prețul pentru marfa livrată.

Reclamantul a reiterat că a procurat de la S.R.L. „Agrimatco - Service” semințe de roșii, castraveți și varză, produse minerale, insecticide, agent organic, erbicid, semințe de floarea soarelui și sistem de irigare.

După ce a cultivat culturile agricole procurate, s-a adresat imediat la S.R.L. „Agrimatco - Service” să-i livreze sistema de irigare, conform Anexei nr.3 pentru 15 ha de plantații de legume, sistemă de irigare care a costat peste 420 000 lei.

La 11 aprilie 2011, S.R.L. „Agrimatco - Service” a emis factura fiscală și a semnat anexa nr. 3 prin care s-a obligat să livreze reclamantului sistem de irigare pentru 15 ha de plantații de legume, costul căreia este 420 000 lei și să-l instaleze.

Reclamantul a menționat că, S.R.L. „Agrimatco - Service” a livrat un sistem de irigare incomplet de la care au lipsit mai multe elemente de bază și ca consecință nu a putut fi instalat, însă adresările lor de soluționare a problemei, au rămas fără răspuns.

Astfel, din cauza tergiversării instalării sistemului de irigare din partea S.R.L. „Agrimatco - Service”, o mare parte din plantație de legume a început să se usuce, fapt despre care a fost informat pârâtul și de asemenea au indicat dacă nu va fi instalat, în cel mai scurt timp, sistemul de irigare vor suporta pierderi mari.

În urma neexecutării prevederilor contractuale, reclamantul a pierdut întreaga plantație de legume (s-a uscat 6 ha de varză, 4,4 ha de castraveți, 5 ha de roșii) și la fel s-a uscat 5,67 ha de livadă de mere, prin ce i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 1 436 538 lei.

G.Ț. „Ivan Scutelnic” a solicitat încasarea din contul S.R.L. „Agrimatco - Service” a sumei de 1 436 538 lei cu titlu de prejudiciu material.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2019, cererea de chemare în judecată înaintată de către G.Ț. ”Ivan Scutelnic”, s-a respins ca fiind tardivă.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că, litigiul vizează repararea de prejudicii cauzate în urma pretensei neexecutări a obligațiilor contractuale de către S.R.L. „Agrimatco - Service”, în urma încheierii contractului de vânzare- cumpărare nr. 123 din 17 martie 2011.

Reclamantul a invocat că prejudiciul stabilit este pentru toamna anului 2011 2011, fără a fi cunoscută data certă, astfel că instanța a conchis că termenul general de prescripție pentru înaintarea acțiunii în judecată a început să curgă începând cu 01.01.2012, și a expirat la 31.12.2014.

Instanța de judecată a constatat, că G.Ț. „Ivan Scutelnic” a înaintat acțiunea în instanța de judecată la 04 septembrie 2017, și astfel, a omis termenul general de prescripție de 3 ani, și nici nu a solicitat repunerea în termen.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 decembrie 2019, Scutelnic Ivan a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2019 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, a fost respins apelul declarat de G.Ț. ”Ivan Scutelnic” și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2019.

La 05 februarie 2021, G.Ț. ”Ivan Scutelnic” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că, nu este de acord cu soluția instanței de apel.

În cadrul examinării cauzei reprezentantul S.R.L. „Agrimatco - Service” a depus o cerere privind excepția de tardivitate deoarece reclamantul a omis termenul general de prescripție extensivă. Această cerere nu a fost soluționată în cadrul pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare, dar a fost lăsată pentru examinarea la examinarea acuzei în fond.

Astfel, recurentul consideră că, nu a fost soluționată cererea privind excepția de tardivitate. În cadrul examinării cauzei instanța a ajuns la concluzia că cererea este depusă în termen și nu sunt careva temeiuri de a respinge acțiunea ca tardivă.

Concluzia instanței de apel precum că termenul de prescripție a început să curgă din 31.12.2011, dar nu din 31.12.2014 este eronată.

În opinia recurentului odată ce instanța nu a acceptat cererea excepției de tardivitate la etapa pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare și a examinat în fond cererea de chemare în judecată urma să se expună asupra temeiniciei acțiunii și nicidecum să o respingă ca tardivă.

Recurentul a reiterat că, G.Ț. "Ivan Scutelnic" începând cu 31.12.2011 a așteptat timp de 3 ani ca S.R.L. „Agrimatco - Service” să completeze sistemul de irigare și astfel, termenul de prescripție a început să curgă din 31.12.20214.

Recurentul susține că concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că acțiunea este prescrisă, este eronată.

La fel, și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 12 500 de lei este nejustificată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 27 octombrie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare, instanța de apel a expediat participanților la proces decizia motivată la 07 decembrie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 05 februarie 2021, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 25 februarie 2021, instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 01 martie 2021, potrivit avizului de recepție (f.d. 207).

Până la data examinării recursului, intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Scutelnic Ivan”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Gospodăria Țărănească „Scutelnic Ivan”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Dumitru Mardari